

Mittuniversitetet

MID SWEDEN UNIVERSITY

REMISSYTTRANDE
Datum: 2016-10-04
Dnr: MIUN 2016/1416

fi.registrator@regeringskansliet.se

Regeringskansliet
Finansdepartementet
Kommunenheten
Henrik Källsmo

**Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48)
Ert dnr Fi2016/02568/K**

Mittuniversitetet har tagit del av indelningskommitténs delbetänkande (SOU 2016:48) och lämnar nedan sina synpunkter. Synpunkterna utgår från de delar som berör universitet och högskolor. Våra viktigaste medskick rör den regionala indelningens eventuella koppling till framtida strukturfondsområden och fortsatta satsningar på infrastruktur.

Sverige har lärosäten i hela landet och dessa ses av regionala företrädare ofta som en resurs som ska stärka regionen. I samband med den regionförstoring som nu diskuteras blir denna fråga än mer aktuell. Mittuniversitetet vill och ska vara drivande i den regionala utvecklingen, det regionala innovationsstödssystemet och ska alltså vara en aktiv part i den regionala dialogen.

Mittuniversitetet har en hög ambition att bedriva forskning och erbjuda utbildningar som leder till utveckling, relevant kompetensförsörjning och hållbar tillväxt inte minst i den omgivande regionen. Såväl utbildningsstrategin som forskningsstrategin med tillhörande handlingsplaner på lärosätet pekar ut riktningen för detta. Samverkansytorna mellan universitetet och aktörer i näringslivet och offentlig sektor inom den nuvarande regionen (främst Jämtland och Västernorrland) är många och väletablerade. Forskningens profilområden speglar och utvecklas i dialog med de starka branscher och näringslivsstrukturer som finns i de båda länen och inom dessa profiler har lärosätet målet att vara internationellt ledande.

Mittuniversitetet

MID SWEDEN UNIVERSITY

Förväntningarna på lärosätets regionala roll är högt ställda, vilket bland annat kommer till uttryck i de regionala utvecklingsstrategierna, handlingsplanerna för innovation och genom samverkansavtal med campuskommunerna. Oavsett regionindelning är dessa samarbeten viktiga för Mittuniversitetet. Lärosätets strategiska samverkan bör dock ske där den lämpar sig bäst oavsett om den är regional, nationell eller internationell.

Utredningen pekar på en stor regional obalans gällande forskningsfinansiering där den största delen konstateras gå till storstadsområdena (s. 18). Det är viktigt att denna obalans beaktas, oavsett regionindelning. Sverige säger sig vilja vara en kunskapsnation och i många regioner ser man "sitt" lärosäte som viktigt för att leverera kompetens i form av examinerade studenter, utgöra en forskningsresurs för det omgivande samhället och bidra till ett kreativt och innovativt klimat i regionen. Lärosätenas verksamhet ska dock inte reduceras till ett regionalt verktyg. Forskning kvalitetssäkras alltid i internationell konkurrens och utbildningen jämförs alltid på nationell eller internationell nivå. Svenska lärosäten har bäst förutsättningar att vara starka i regionen om de är starka internationellt. Vi stödjer utredningens slutsats att universitetet är viktiga tillväxtmotorer genom utbildning och FoU, men också ges utrymme för samarbete på internationell nivå för att utvecklas självständigt (s. 190).

Mittuniversitetet hamnar med sina campus i Västernorrland och Jämtland i det lämnade förslaget i en region istället för två, dock med stora skillnader i såväl funktionalitet som identitet. Båda dessa perspektiv bör beaktas i en kommande svensk regionindelning. Samtidigt går vi från att vara det enda universitetet i respektive region till att vara ett av fyra universitet i regionen. Det har antytts att stödområden för EUs strukturfonder ska följa en eventuell ny regionindelning. EUs strukturfonder är idag en mycket viktig källa till finansiering för lärosätet. Mittuniversitetet har därför en stark förväntan att vara med i dialogen när de nya strukturfondsområdena diskuteras och eventuellt omformas.

Ansvar för tillväxt och utvecklingsfrågor ligger lämpligen på regional nivå, liksom frågan om beskattningsrätt för ett direktvalt regionfullmäktige. Forskning på Mittuniversitetet och på andra håll om Region Skåne, Västra Götaland, Halland och Gotland har inte kunnat påvisa fördelar med en större region, utöver en utvidgad arbetsmarknadsregion. I det föreliggande förslaget är det inte klarlagt hur arbetsmarknadsregionerna skulle vinna på den nya regionstrukturen, eller hur pendling skulle påverkas.

Det finns idag upparbetade och väl fungerande samverkansmönster kring svenska lärosätens innovationsstöd och nyttiggörande genom landets innovationskontor. För Mittuniversitetets del innebär det ett nära samarbete med

Mittuniversitetet

MID SWEDEN UNIVERSITY

Linnéuniversitetet, Örebro universitet och Karlstads universitet genom Innovationskontoret Fyrklövern. Detta samarbete bygger idag på likheter snarare än geografi. Oavsett regionindelning är det önskvärt att dessa kontor får behålla sin nuvarande sammansättning.

(Sveriges) "framgångar är beroende på en rad faktorer, såsom tillgången till välutbildad arbetskraft, excellent forskning och effektiv offentlig infrastruktur" (s. 121). Mittuniversitetet delar denna bild, och konstaterar samtidigt att fysisk närhet och infrastruktur spelar roll. Avstånd och transportnät gör en region svårbemästrad om den dessutom är fysiskt omfattande. Med universitet i flera norrländska städer och förväntningar om ökat samarbete infinner sig frågan om förutsättningar för denna samverkan. En grundförutsättning för att ett geografiskt område ska fungera som en gemensam arbetsmarknadsregion och en arena för praktisk samverkan mellan aktörer som verkar inom området är att det finns infrastrukturella förutsättningar som möjliggör att människor kan samverka och mötas. Mittuniversitetet kan konstatera att förväntningar om ökat samarbete mellan myndighetsanställda och andra i angränsande regioner och inte minst den föreslagna storregionen väcker frågan om behovet av bättre infrastruktur för persontransport (utvecklat vägnät, tåg och flyg), inte minst på sträckan Östersund-Umeå-Luleå. Frågan om hur man både kostnadseffektivt och tidseffektivt tar sig mellan de orter där universiteten har campus kan förväntas bli central i det operativa arbetet inom den föreslagna regionen och vi förutsätter att staten jobbar systematiskt med frågan.

I delarna om utbildning och forskning (s. 187) beskrivs hur samverkan mellan Norrlands universitet kan intensifieras i det regionala FoUU-rådet. Vi vill betona att detta forum främst berör hälso- och sjukvårdssektorn. Flera samverkansforum behöver identifieras då fortsatt samverkan behöver bedrivas brett och inkludera flera sektorer.

Mycket i delbetänkandet berör hälsa och sjukvård. Mittuniversitetet är en av landets största utbildare av sjuksköterskor. När det gäller vårdutbildningar är samverkan inom regionen viktig, samtidigt som det är avgörande att Mittuniversitetet fortsätter att utveckla sig som en stark vårdutbildare både i och utanför regionen. Den statliga styrningen av universiteten ser vi som en garant för att forskning kring vård och omsorg fortsätter att utvecklas autonomt. Detta anser vi vara en förutsättning där forskning och utbildning ska möta vårdens framtida behov och kunna genomföras lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Mittuniversitetet

MID SWEDEN UNIVERSITY

Ansvarskommittén har som en av sina utgångspunkter att "Varje region har minst ett universitet med betydande fasta forskarresurser" (s. 95, 147). Universitetens närhet till omgivande samhälle förutsätter en fortsatt spridning av lärosäten över landet.

Dialog har även förts med berörda avdelningschefer och forskare på lärosätet samt att den diskuterats i Mittuniversitetets styrelse och rektors ledningsgrupp.

Föredragande och beslut

Beslut i ärendet har fattats av rektor Anders Söderholm efter föredragning av samverkanschef Robert Pettersson. Närvarande vid den slutliga behandlingen av ärendet har prorektor Mats Tinnsten, förvaltningschef Håkan Stenström, sekreterare Lena Stenmark och studentrepresentant Rickard Låth varit.

Anders Söderholm
Rektor